

WIE SPREEKT VOOR BOOM?

de gouden belofte

OUR
COMMON
AGENDA

OUR COMMON AGENDA

Wie spreekt voor Boom?

de gouden belofte

"Het is tijd voor een gouden belofte aan het leven op Aarde. Laat dit onze belofte zijn. Bij elk besluit waarbij de gemeenschap van het leven betrokken is, zullen wij de vraag stellen: *'Wie spreekt voor Boom?'*

Verantwoording

Dit verhaal is geschreven voor het project OUR COMMON AGENDA van Worldconnectors / Earth Charter. De volgende Worldconnectors hebben er aan bijgedragen:

Anniek van der Krogt

Energy transition development - innovator

Janneke Bosman

Life coach, yin yoga teacher & senior coördinator Worldconnectors

Lavinia Warnars

Ecopreneur in Ego2Eco leadership & Action

Jack Cox

ondernemer, duurzaam vermogensbeheerder en auteur van *Vlindereconomie, van groei naar ontwikkeling* (2019)

Dorine van Norren

diplomaat, wetenschapper, kunstenaar. Gepromoveerd op [Development as Service: a Happiness, Ubuntu and Buen Vivir interdisciplinary view of the Sustainable Development Goals](#) . Is betrokken bij Oerol project Staging Wood.

Dick de Groot

sociaal-geograaf; schrijver; verhalenverteller

Het verhaal is mede geïnspireerd op:

* Twee verhalen uit The Earth Stories Collection

- *'How the Trees stopped talking'* (Estland, Finland) en
- *'Who speaks for Wolf' (Oneida People, USA, verteld door Paula Underwood -1984)*

* Biocentrisch Manifest: *Het Bos Spreekt, grondbeginselen van het Bos*, opgesteld door Dorine van Norren e.a.

* *'Als een boom'*. Prentenboek van Maria Gianferrari en Felicita Sala.

'Myth calls us to hope, and calls to action. We are asked to recover the mythical thought of our childhood, the imaginative view (the child's view), and the innocence we should never have lost. We are asked to recover imagination, feelings, ethical principles, beauty, metaphor as the language of the soul ... to be able to communicate and talk with sister snake, brother bear, brother oak and sister stone.

What better way to do it than by telling us wonderful stories by the fire again?'

'De mythe roept ons op tot hoop en tot actie. Er wordt van ons gevraagd om de mythische gedachte uit onze kindertijd te herstellen, de verbeeldingskracht (de visie van het kind) en de onschuld die we nooit hadden mogen verliezen. Er wordt van ons gevraagd om de verbeelding, de gevoelens, de ethische principes, de schoonheid, de metaforen als de taal van de ziel te herstellen... om te kunnen communiceren en praten met zuster Slang, broeder Beer, broeder Eik en zuster Steen.

Wat is een betere manier om dat te doen dan door weer prachtige verhalen te gaan vertellen rond het vuur?'

Grian A. Cutanda

Keeper of The Earth Stories Collection

OUR COMMON AGENDA

Wie spreekt voor Boom?

de gouden belofte

Niet lang geleden ging een mens naar het bos om een boom te kappen. Toen hij op het punt stond zijn bijl in een boom te slaan, begon Boom tegen hem te praten.

"Weet je wel hoeveel gelijkenis we vertonen", sprak Boom. "Jullie ruggengraat is onze stam. Jullie huid onze schors. Door lang te luisteren, hoor je dat ook wij een pompend hart hebben. We hebben allebei zonlicht en water nodig. Zonder andere bomen of mensen kunnen we niet leven."

Mens was verrast, want hij had nog nooit een boom horen praten.

"Hoe komt het dat ik nog nooit een boom heb horen praten? Wat is de reden dat je dat nu doet?"

"Het begint al bij elkaar verstaan. Jouw taal heeft niet eens een woord voor wie ik ben en dat is omgekeerd ook het geval. Maar noem me Boom en ik noem jou Mens. Wij leven in een verschillende tijd. Wij worden soms duizend jaar oud. Onze soms schijnbaar dode wortels wachten met geduld tot ze weer uit kunnen lopen, omdat ze hun belofte van groei hebben behouden."

"Voor ons is tijd een kwelling," zei Mens. "Wij proberen de eeuwigheid in een leven te vatten, zeker naarmate we welvarender werden en zo lang mogelijk van alles wilden blijven genieten."

"Ooit was dat anders," vervolgde Boom. "Wij hadden contact met de mens en er was wederzijds respect. Dat was ook noodzakelijk, omdat we

elkaars adem nodig hadden. Jullie omdat je zonder onze zuurstof niet zouden overleven en wij vanwege jullie koolzuurgas. Het ging fout, doordat het goed ging met jullie. Jullie vermenigvuldigden mateloos en daardoor wilden jullie meer dan zuurstof: onze vruchten, onze takken, onze stam, onze levenssappen en onze gemeenschap. Zelfs in de resten van onze voorouders zagen jullie brandstof voor jullie werken. Zonder zuurstof geen vuur. Jullie hadden maar één doel: overleven ten koste van alles, zelfs van soortgenoten."

Na een korte adempauze, vervolgde Boom: "Ook bij het uitgeven van boeken was ons offer onvoorstelbaar groot. Of ben je vergeten dat boeken gemaakt zijn van papier, van houtvezels en dat daarvoor miljoenen bomen zijn gekapt. Dus zeiden we: 'Mensen zijn nog jong en moeten volwassen worden. Het zou beter zijn om niet meer met hen te spreken, tot ze voldoende volwassenheid tonen om aan de hele gemeenschap van het leven te denken en niet alleen aan zichzelf."

"We zijn nog steeds niet volwassen geworden. Waarom verbreek je het zwijgen?" vroeg Mens.

"Om je een waarschuwing te geven. Een dringende waarschuwing. Maar tegelijkertijd een advies. Dat zou ons beiden kunnen helpen, juist omdat we zoveel overeenkomsten vertonen."

"Mag ik vragen naar die overeenkomsten, voordat je me waarschuwt?" opperde Mens.

"Laat ik het zo samenvatten," zei Boom. "Ons beider bestaan is gebaseerd op samenwerken, op delen. Maar er is ook een verschil. Wij delen voedingsstoffen en levenskennis, in jullie taal 'zonder aanzien des persoons'. Dat doen we in de sterkste mate bij schaarste, voor het behoud van de hele gemeenschap. En hier verschillen we fundamenteel. Bij

schaarste wordt iets bij jullie voor een steeds grotere groep onbereikbaar, omdat alleen een bevoorrechte groep er gebruik van kan maken. Om dat te bereiken scheppen jullie zelfs schaarste, hoewel die er niet is. Mens is een ontwortelde soort."

"Wij hebben inmiddels veel geleerd, Boom," bracht Mens aarzelend in. "Al moet ik toegeven dat we worstelen met geven en delen. Toch bestaat bij ons een lange traditie om te delen. Je zou eens in onze bibliotheken moeten kunnen kijken naar hoe we dat in de loop van eeuwen met onze kennis en gevoelens deden. En nog steeds, maar nu meer met het Internet."

"Jullie noemen dat het 'wereldwijde web'. Alle leven is verweven in samenleven. Daarvoor kan jullie wereldwijde web niet dienen. Dat kent geen emoties. Het is niet meer dan een rekensom. Onder jullie voeten leeft een wereld, waarvoor jullie geen taal hebben ontwikkeld. Het is de wereld van onze wortels die elkaar opzoeken, een gemeenschap van miljarden schimmeldraden, de mycorrhiza. Van dat 'wereldwijde woud' zien jullie alleen de bovenwereld, de bossen, de heesters, de planten en soms de magie van het door de oppervlakte barsten van paddenstoelen. Over die verborgen wereld beginnen jullie je nu pas te verwonderen."

Taal schoot Boom tekort om Mens de essentie van het wezen van het woud duidelijk te maken.

"Er is nog een verschil tussen ons," vervolgde Boom. "Wij delen onze vruchten met mens en dier, met vogels en vlinders. Bomen dragen rechtstreeks bij aan het leven. Jullie maken misbruik van het leven door dat te benutten en te vernietigen voor eigen gewin. Nogmaals, Mens is een ontwortelde soort."

De bladeren van Boom trilden in een plotselinge bries.

"En nu we het er toch over hebben, onze bast leveren kurk en touw op, met eikels, hazelnoten, kastanjes en bessen voeden zich behalve Mens ook bosdieren en vogels, onze sappen genazen reuma en jicht, en negenennegentig andere ziekten bij alle levende wezens. Alle leven is verweven in samenleven. Daarvoor kan jullie wereldwijde web niet dienen. Dat kent geen emoties. Het is niet meer dan een rekensom."

Mens boog zijn hoofd en was een tijd stil.

"Ik weet het. Wij kunnen ons alleen op een menselijke, persoonlijke wijze verhouden tot alles wat op aarde leeft en we hebben verbeeldingskracht nodig om anders te kijken. Boom en Mens kijken naar hetzelfde, maar nemen niet waar wat de ander ziet. We moeten leren als Boom te kijken. We hebben de Boomheid onvoorstelbaar veel leed berokkend, terwijl we dachten dat alleen de mens pijn kon ervaren. Nu beginnen we in te zien dat ontberingen voorbij gebrek aan voedingsstoffen en water gaan, omdat we er zelf onder lijden. Maar meer nog zullen we ons moeten openen om gevoelens te begrijpen, om in contact te treden."

Alsof de geluiden die opklonken vanuit het bos pas nu tot hem doordrongen, vervolgde Mens: "We hebben ons als heersers van alle leven opgesteld. Alsof wij de spin in het web van het leven zijn. Maar we zijn er slechts een draad van. We hebben het levensweb niet gemaakt."

Mens en Boom keken samen zwijgend naar het bos en alle leven dat het bevatte. Na een tijdje doorbrak Boom de stilte.

"Eeuwenlang hebben wij Mens gegeven wat hij nodig had en geaccepteerd wat hij nam. Maar nu is het tijd voor mijn waarschuwing. Wij raken uitgeput in een strijd tussen water en vuur. Wij hebben de balans niet ontregeld, Mens. We hebben je nodig om samen te overleven. Het is tijd. Als Mens voortgaat op zijn destructieve pad, zal het web zich

OUR COMMON AGENDA

sluiten. Mens zal er niet langer deel van uitmaken. Ik ben de Levensboom."

Mens knikte in aanvaarding. "Ooit heeft de Mensheid een gouden regel nagestreefd: doe dat voor anderen, wat je jezelf toe zou wensen. Misschien is er weinig meer van deze regel over, doordat Mens zich beperkte tot zichzelf en zich boven het grotere geheel stelde. Ooit hoorde ik een oud verhaal over een volk dat ging wonen in het gebied van hun broedervolk, de wolven. Toen het volk inzag dat Wolf hierover niet was gehoord, besloten ze voortaan bij elk besluit hun gemeenschap de vraag te stellen: 'Wie spreekt voor Wolf?'"

In een gebaar van eerbied richtte Mens zich op, wendde zich tot Boom en zei: "Het is tijd voor een gouden belofte aan het leven op Aarde. Laat dit onze belofte zijn. Bij elk besluit waarbij de gemeenschap van het leven betrokken is, zullen wij de vraag stellen: *'Wie spreekt voor Boom?'*"

"Mag ik je nog iets vragen, Mens? Gezien de ernst van onze situatie, zou je ons kunnen helpen de schade die jullie het levensweb hebben aangedaan te herstellen? Zou je elke keer dat je de vraag stelt: *"Wie spreekt voor Boom?"* zaden willen geven aan iedereen die je hoort? Zaden van planten en heesters en bomen. Zaden zoals De Drie Zusters die vrucht zullen dragen."

23 augustus 2023

Dick de Groot

De Drie Zusters

een voorbeeld van samenwerkende zaden

Al 5000 jaar geleden werkten Mens en Natuur op allerlei plaatsen op Aarde samen aan de ontwikkeling van voedingsgewassen en manieren om die te verbouwen zonder de Natuur schade te berokkenen. In Zuid-Amerika leidde dit tot een combinatie van drie gewassen: maïs, bonen en pompoen. Ze noemden dat 'De Drie Zusters'. Afhankelijk van de bodem moet de bodem na twee jaar verbouwen acht jaar met rust gelaten worden, maar deze herstelt zichzelf zonder aanvullende bemesting.

Dat de drie gewassen 'zusters' zijn komt omdat ze elkaar helpen. De maïs laat de bonen tegen haar stengel klimmen, de bonen slaan stikstof op in de bodem en de pompoen voorkomt met haar bladerdek verdamping en de groei van ongenode plantengasten. De maïs levert koolhydraten, de bonen leveren naast voedingsvezels aminozuren en vitamine B en de pompoen vult aan met veel vitamine A. Je kunt er een lekker basisgerecht mee maken dat *succotash* heet.

Worldconnectors / Earth Charter

Wat is een Worldconnector?

De leden van Worldconnectors, affiliate Earth Charter zijn onder andere beleidsmakers, ondernemers, wetenschappers, vertegenwoordigers van NGO's of media en bovenal verbinders die graag in een interdisciplinair netwerk samenwerken aan het bereiken van de Sustainable Development Goals van de VN. Behalve de SDGs staan ook de waarden en principes van het Earth Charter centraal bij Worldconnectors, en leden streven ernaar om dit Handvest van de Aarde uit te dragen en toe te passen in de eigen sfeer van invloed.

Een Worldconnector is dan ook iemand die de meerwaarde van het collectief erkent en daar graag van wil leren, om vervolgens deze nieuwe ervaringen mee te nemen in hun professioneel en persoonlijk leven. Niet alleen ontmoeten, kennis uitwisselen en inspireren staan centraal voor een Worldconnector, juist ook het ondernemen van actie om gestelde doelen samen om te zetten in werkelijkheid is essentieel. Leden krijgen toegang tot het kleurrijke netwerk van Worlconnectors, zichtbaarheid op de website en uitnodigingen voor evenementen en bijeenkomsten. Daarnaast staat ook het onderlinge versterken en steunen van elkaar centraal. Ten slotte zijn we alleen door samenwerking in staat echte verandering teweeg te brengen.

Wat is het Earth Charter?

Het Earth Charter of Handvest van de Aarde is een document met zestien principes die een wereldwijde beweging inspireren voor een rechtvaardige, duurzame en vreedzame wereld. Het resultaat van een decennium lange wereldwijde dialoog over gedeelde waarden. Het Earth Charter biedt een nieuw besef van onderlinge verbondenheid voor het welzijn van mensen, de grotere levensgemeenschap en toekomstige generaties.

Het Earth Charter is een 'soft law' document, dat vanuit een integrale visie op de Aarde een ethisch raamwerk biedt met als doel de mondialiserende wereld van een wegwijzer te voorzien. Gecreëerd door vooruitziende leiders, gelanceerd in het jaar 2000, worden nodigen de leiders van vandaag uitgenodigd om het Earth Charter te gebruiken als referentie voor besluitvorming en planning.

Bovendien, als je het Earth Charter integreert in je eigen leven en het toepast in je bedrijf, school of gemeenschap, zet je bewustzijn om in actie voor het floreren van al het leven op Aarde.

Nu dat Worldconnectors verbonden is met het Earth Charter, is het ook het doel van Worldconnectors om het Handvest van de Aarde in Nederland verder te ontwikkelen en uit te dragen. Op die manier wil het een inspiratiebron zijn voor het duurzaam handelen van mensen, organisaties en instellingen. De visie van Worldconnectors is dan ook niet alleen gebaseerd op de VN Milleniumverklaring, maar ook op het Earth Charter. Het Earth Charter functioneert hierin als het ethische kompas waarmee naar de wereld gekeken wordt.

Wat is The Earth Stories Collection?

Dit is een verzameling mythen, legenden, fabels en volksverhalen uit culturen over de hele planeet die het mogelijk maken om een wereldbeeld van complexe systemen over te brengen en de principes en waarden van het Earth Charter te illustreren.

Het is geïnspireerd op de Svalbard Global Seed Vault in Noorwegen, een zadenbank voor voedselgewassen waarin zaden uit alle delen van de wereld worden bewaard als voedselgarantie voor de mensheid in het licht van de mogelijkheid van een mondiale crisis of ramp.

In deze zin is The Earth Stories Collection bedoeld om een culturele zaadbank van mondiale betekenis te zijn, een bron en basis voor educatieve mogelijkheden voor de constructie (of wederopbouw) van een diep duurzame globale samenleving, waarin sociale en economische rechtvaardigheid en waarden van vrede en democratie leidend zijn. Dat wil zeggen: de waarden van het Earth Charter.

Wat is SDG NEDERLAND?

SDG Nederland is de beweging van iedereen in Nederland die bijdraagt aan de Sustainable Development Goals. We zijn met meer dan 1.300 maatschappelijke organisaties, jongerengroepen, gemeenten, financiële instellingen, onderwijs- en kennisinstellingen en bewonersnetwerken. We moedigen elkaar aan een volgende stap te zetten. Leden van SDG Nederland laten in de community zien hoe ze aan de doelen bijdragen. Burgers ontmoeten elkaar voor lokale SDG-acties. Zeventien alliantiecoördinatoren zorgen voor expertise rond elk van de SDG's. De Stichting SDG Nederland faciliteert deze beweging. Ons bureau bestaat uit acht werknemers in het SDG House (KIT) in Amsterdam.

Wat is Our Common Agenda?

Jongeren zijn de generatie die het langst moet leven met de consequenties van onze acties van vandaag, maar er wordt nog te weinig gevraagd wat zij belangrijk vinden. Hier willen SDG Nederland met het Our Common Agenda-project verandering in brengen.

Contactgegevens

Worldconnectors, affiliate Earth Charter

Koninklijk Instituut voor de Tropen

Mauritskade 64
1092 AD Amsterdam

Je kunt contact op nemen met:

Janneke Bosman

Coördinator Worldconnectors
j.bosman@worldconnectors.nl

Nina Scholte

Coördinator Worldconnectors
n.scholte@worldconnectors.nl
of roundtable@worldconnectors.nl

The Earth Charter Collection

Als je traditionele verhalen uit jouw eigen cultuur wilt bijdragen aan de Collectie, verhalenverteller worden of gewoon meer informatie zoekt, aarzel dan niet om te schrijven naar info@avalonproject.org.

Je kunt de verhalen vinden op:

<https://theearthstoriescollection.org/en/home/>

Contactpersoon Nederland

Dick de Groot

ubuntucircle@gmail.com

SDG Nederland

Koninklijk Instituut voor de Tropen

Mauritskade 64

1092 AD Amsterdam

Adres:

Je kunt contact opnemen met

Judith Maas of **Ivy de Bruin**

info@sdgnederland.nl

of met

Sandra Pellegrom

Nationale SDG-coördinator

sdgs@minbuza.nl

OUR COMMON AGENDA

OUR COMMON AGENDA

